

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 41/2014-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika, prerokoval sťažnosť J. M., zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Galovou, Advokátska kancelária, E. Belluša 10, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14 S 36/2013-29 z 13. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. M. na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14 S 36/2013-29 z 13. júna 2013 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14 S 36/2013-29 z 13. júna 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť J. M. trovy konania v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne

JUDr. Kataríny Gallovej, Advokátska kancelária, E. Belluša 10, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2013 doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14 S 36/2013-29 z 13. júna 2013.

Sťažovateľ sa 2. apríla 2013 obrátil na krajský súd s návrhom na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Ako žalovaného označil obec M. a domáhal sa, aby krajský súd uložil žalovanému ako stavebnému úradu povinnosť v stavebnom konaní o dodatočnom povolení stavby „*Vybudovanie nových okenných otvorov na rodinnom dome*“ stavebníka J. H., (ďalej len „stavebník“), vedenom pod sp. zn. SUMO 016/2011 SK „*v lehote 1 mesiaca... konať v súlade s § 88a stavebného zákona...*“. Konkretizované stavebné konanie začalo 17. marca 2011 na základe žiadosti stavebníka a podľa názoru sťažovateľa „*žalovaný od 21.04.2012... aj napriek opätovnému upozorneniu zo strany žalobcu zo dňa 20.08.2012 nekoná bez vážneho dôvodu, je pasívny a nečinný*“.

Krajský súd uznesením č. k. 14 S 36/2013-29 z 13. júna 2013 návrh sťažovateľa zamietol a nepriznal mu nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vychádzajúc z § 244 ods. 3 OSP zdôraznil, že „na preukázanie dôvodnosti podaného návrhu ako predpokladu procesného úspechu je potrebné preukázať, že napadnutým postupom, v danom prípade nečinnosťou správneho orgánu, došlo, resp.

môže dôjsť k ujme na právach účastníka konania, ktorý sa domáha ochrany cestou použitia právnych prostriedkov vymedzených v Piatej časti O. s. p.. Konkrétne uvedenie týchto nepriaznivých dôsledkov, resp. ich hrozby je navrhovateľ povinný uviesť v návrhu a súd je povinný ich dosah zvažovať pri rozhodovaní o dôvodnosti uloženia povinnosti.“

Aplikujúc formulovaný právny názor na prípad sťažovateľa krajský súd uzavrel, že sťažovateľ „nepreukázal dostatočným spôsobom svoju vecnú aktívnu legitimáciu, t. j. nepreukázal, že aj v prípade, ak by sa jednalo o nezákonnú nečinnosť, má táto skutočnosť negatívny dopad na jeho právne postavenie, resp. mu existujúci stav spôsobuje alebo hrozí nejakou ujmu. V návrhu vytyka stavebnému úradu, že nepostupoval v zmysle § 88a Stavebného zákona, súdu sa teda javí, že jeho úmyslom môže byť dosiahnutie toho, aby stavebníkovi bolo uložené odstránenie stavby. Zatiaľ však obsahom podaného návrhu nie sú osvedčené skutočnosti, na základe ktorých by podaný návrh mal byť považovaný za dôvodný a preto súd podaný návrh ako nedôvodný zamietol.“

1. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ tvrdí, že v napadnutom uznesení krajský súd „obšírnym spôsobom... vykladá, čo sa všeobecne považuje za nečinnosť správneho orgánu..., avšak sťažovateľovi chýba... presvedčivé a zrozumiteľné odôvodnenie tohto výkladu na jeho konkrétny prípad... Chýba jasná a nepochybná odpoveď, či k nečinnosti stavebného úradu došlo alebo nie.“

Záver krajského súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie považuje sťažovateľ za „nelogický, arbitrárny a nepodložený právnou normou. Občiansky súdny poriadok v § 250t OSP dáva FO a PO možnosť brániť sa proti nečinnosti správneho orgánu za podmienok tam uvedených. V tomto ustanovení nie je podmienkou to, že činnosťou orgánu verejnej správy je spôsobená alebo hrozí škoda, ale to, že orgán verejnej správy bez vážneho dôvodu nekoná. Sťažovateľ bol a je účastníkom dotknutého stavebného konania s určitými zákonom vymedzenými právami, ktoré mu stavebný zákon ustanovuje práve z dôvodu ochrany jeho oprávnených záujmov, čo nesporne zo spisu vyplýva. Nečinnosťou stavebného orgánu je preto sťažovateľ dotknutý na svojich právach práve v tom, že nekonaním a neukončením stavebného konania trvá stav právnej neistoty medzi stavebníkom s neoprávnenou stavbou a sťažovateľom, ktorý nečinnosťou stavebného

úradu nemôže realizovať svoje ďalšie zákonom priznané práva (napr. právo podať námietky voči dokumentácii stavebníka a pod.).“.

2. Ústavný súd si 5. decembra 2013 vyžiadal od krajského súdu dotknutý súdny spis, ktorý mu bol doručený 7. januára 2014.

3. Ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 41/2014-14 z 21. januára 2014 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

4. Následne ústavný súd 17. februára 2014 vyzval krajský súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke sťažnosti a na stanovisko k možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci.

5. Krajský súd doručil 10. marca 2014 ústavnému súdu vyjadrenie, v ktorom súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o sťažnosti. Pokiaľ ide o vecnú stránku sťažnosti, krajský súd sa nestotožnil s dôvodmi sťažnosti, keďže „*v odôvodnení uznesenia konkrétne uviedol, okrem odkazu na príslušné právne ustanovenia, ktoré pri rozhodnutí aplikoval, dôvody zamietnutia návrhu v súvislosti s posúdením aktívnej legitímácie navrhovateľa pre podanie návrhu, ktorou otázkou sa v prvom rade musel zaoberať a zistenie jej nedostatku založilo dôvod pre neúspech v konaní. Z obsahu spisu dospel súd k záveru, že navrhovateľ neosvedčil skutočnosti, ktoré by zakladali jeho aktívnu legitímáciu pre podanie návrhu, pretože nepreukázal, že by nečinnosť stavebného úradu mala negatívny dopad na jeho právne postavenie, resp. že by mu existujúci stav spôsobil alebo hrozil nejakou ujmu. Konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia podrobne vysvetlil dôvody zamietnutia návrhu s poukazom na právne hľadisko z ktorého vychádzal, preto námietku sťažovateľa o arbitrárnosti a neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia, ktoré popiera právnu logiku a je v rozpore s princípmi spravodlivosti, v spojení s tvrdením o porušení základných práv na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie považujeme za neopodstatnenú. Závery predmetného rozhodnutia vydaného v konaní vedenom*

pod sp. zn. 14 S/36/2013 na Krajskom súde v Trnave je podložené dostatočnými argumentmi, ktorými súd odpovedal na relevantné právne otázky týkajúce sa aktívnej legitímácie navrhovateľa a rozhodnutie je súladné s limitmi práva na súdnu ochranu, ktorá sťažovateľovi ako účastníkovi konania prislúcha.“.

6. Vyjadrenie krajského súdu zaslal ústavný súd 13. marca 2014 právnej zástupkyňi sťažovateľa s možnosťou zaujať k nemu stanovisko.

7. V stanovisku doručenom ústavnému súdu 7. apríla 2014 sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci. K veci samej uviedol, že *„k vyjadreniu Krajského súdu v Trnave nevyužíva právo vyjadriť sa, nakoľko vyjadrenie Krajského súdu v Trnave neobsahuje nové skutočnosti alebo nové práve závery vo veci samej. Sťažovateľ trvá na dôvodoch porušenia základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uvedených vo svojej sťažnosti.“.*

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Sťažovateľ sa žalobou podanou podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku domáhal ochrany svojho subjektívneho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred správny orgánom – stavebným úradom. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa totiž nepochybne uplatňuje aj v konaní pred orgánmi verejnej správy (m. m. II. ÚS 62/99).

Z výroku i odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd sťažovateľom namietaný postup stavebného úradu meritórne nepreskúmal, keďže žalobu zamietol pre ustálený nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie návrhu. Samotný krajský súd v napadnutom uznesení dôvodí, že *„na preukázanie dôvodnosti podaného návrhu ako predpokladu procesného úspechu je potrebné preukázať, že napadnutým postupom, v danom prípade nečinnosťou správneho orgánu, došlo, resp. môže dôjsť k ujme na právach účastníka konania, ktorý sa domáha ochrany“*. Krajský súd sa teda v napadnutom uznesení nezaoberal vecne dôvodmi, na ktorých sťažovateľ založil svoju nečinnosnú žalobu (*„žalovaný od 21.04.2012... aj napriek opätovnému upozorneniu zo strany žalobcu... nekoná bez vážneho dôvodu, je pasívny a nečinný“*).

Z rekapitulovaných zistení ústavný súd uzatvára, že krajský súd hoci výrokom vtláčajúcim napadnutému uzneseniu pečať rozhodnutia vo veci samej (zamietnutie návrhu) materiálne rozhodol o sťažovateľovej žalobe v podstate procesne. Neúspech žaloby bol totiž krajským súdom judikovaný bez zaujatia stanoviska k otázke, či správny orgán nekonal v dotknutom stavebnom konaní bez vážneho dôvodu. Takto podľa názoru ústavného súdu otázky nastolené prerokovávanou sťažnosťou nadobúdajú ústavný rozmer, pretože základné právo na súdnu ochranu je v konaní podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku inkorporované práve v nároku žalobcu na ochranu jeho subjektívnych práv pred bezdôvodnou procesnou nečinnosťou žalovaného správneho orgánu (podľa § 250t ods. 1 OSP je v predmetnom type konania vecou samou skúmanie a ustálenie, či žalovaný orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným

právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný). Inými slovami, úlohou ústavného súdu je zistiť, či krajský súd napadnutým uznesením odmietol zaoberať vecnými námietkami obsiahnutými v sťažovateľovej žalobe v súlade s požiadavkami plynúcimi zo základného práva na súdnu ochranu.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu naznačeným in abstracto, podľa ktorého aj konanie o ochrane pred nečinnosťou orgánu verejnej správy slúži ochrane subjektívnych práv fyzických osôb a právnických osôb ako adresátov výkonu verejnej správy. Nepostačuje teda len identifikácia vady nezákonnosti v postupe orgánu verejnej správy, je potrebné, aby táto vada mala dopad na práva a právom chránené záujmy fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Táto charakteristická črta je vlastná správnomu súdnictvu.

Zistenie konajúceho súdu v správnom súdnictve, či žalobcom namietaná vada v postupe orgánu verejnej správy má alebo nemá dopad na individuálnu sféru adresáta výkonu verejnej správy, sa však nemusí in concreto zakladať len na prieskume jedinečných okolností posudzovaného prípadu. V niektorých prípadoch sám zákonodarca môže typovo určiť kritériá (záväzné aj pre súd v správnom súdnictve) identifikujúce na normatívnej

úrovni okruh osôb, ktoré budú rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch dotknuté.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Podľa § 14 ods. 2 Správneho poriadku účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Citované definície podmieňujú postavenie fyzickej osoby alebo právnickej osoby ako účastníka konania jednoznačným materiálnym znakom, ktorým je „dotknutosť“ na právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach. Tento materiálny znak musí byť, pravdaže, prítomný aj pri využití definície podľa § 14 ods. 2 Správneho poriadku. Teda v situácii, keď zákonodarca osobitným zákonom priznáva postavenie účastníka konania, dbá o to, aby išlo o osobu, ktorej práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti budú rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej správy v osobitnom type správneho konania dotknuté.

Podľa § 59 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný poriadok“) sú účastníkmi stavebného konania osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté.

Z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že v posudzovanom konaní o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad so sťažovateľom riadne konal ako s účastníkom konania. Doručoval mu oznámenie o začatí konania o dodatočnom

povolení stavby, v rozhodnutí o prerušení predmetného konania ho explicitne označil za účastníka konania. Vo vyjadrení k žalobe stavebný úrad vôbec nenamietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa na podanie žaloby.

Ak za daných okolností krajský súd zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že sťažovateľ „*nepreukázal, že aj v prípade, ak by sa jednalo o nezákonnú nečinnosť, má táto skutočnosť negatívny dopad na jeho právne postavenie*“, presunul tým neoprávnene dôkazné bremeno týkajúce sa splnenia materiálnej podmienky účasti v predmetnom konaní na sťažovateľa.

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá spĺňa formálne zákonom ustanovené znaky účastníka konania, a orgán verejnej správy právne relevantným spôsobom počas správneho konania nespochybní jej účasti, ba s ňou ako s účastníkom konania po celý čas riadne koná, nie je povinná pri podaní návrhu podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preukazovať dopad tvrdenej nečinnosti orgánu verejnej správy na jej práva, právom chránené záujmy a povinnosti. Toto dôkazné bremeno zaťažuje žalovaný správny orgán, ktorý je povinný vo vyjadrení k žalobe tvrdiť a následne aj dokázať, že dopad jeho prípadnej nečinnosti na subjektívne právne postavenie žalobcu je nereálny. V opačnom prípade súd konajúci v správnom súdnictve nerešpektuje svoju viazanosť zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy), a tým aj narúša ústavne determinovanú kvalitu základného práva na súdnu ochranu, lebo žalobcom uplatnenému právu neposkytuje ochranu v medziach zákonov, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy vykonávajú.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

V posudzovanom prípade ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v konaní o sťažovateľovej žalobe proti nečinnosti stavebného úradu nielenže neodôvodnene rozdelil dôkazné bremeno týkajúce sa dopadu namietanej nečinnosti na subjektívnu sféru sťažovateľa spôsobom nerešpektujúcim vôľu zákonodarcu vyjadrenú vo vzájomnej súvislosti § 14 Správneho poriadku a § 59 ods. 1 písm. b) stavebného poriadku, ale dôvodiac absenciou „priameho dopadu“ napádaného postupu stavebného úradu na sťažovateľa zjavne nesprávne aplikoval relevantný právny predpis. Ustanovenie § 244 ods. 3 prvá veta OSP (o ktoré sa krajský súd v odôvodnení oprel) totiž definuje právny termín „rozhodnutie správneho orgánu“, kým v danej veci ide o postup (nečinnosť) stavebného úradu. V tejto časti je teda rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľné. V dôsledku toho sa krajský súd meritórnymi žalobnými dôvodmi sťažovateľa ani nezaoberal a nezodpovedal kardinálnu otázku sťažovateľom žiadanej súdnej ochrany, a to či bola naplnená hypotéza právnej normy obsiahnutej v § 250t ods. 1 OSP.

Ústavný súd ešte raz zdôrazňuje, že kritériom posúdenia aktívnej legitímácie na podanie žaloby podľa § 250t ods. 1 OSP je účastiťstvo žalobcu v správnom konaní, a tým je aj zodpovedaná otázka (v zmysle už uvedeného), či postupom (nečinnosťou) správneho orgánu môžu byť dotknuté jeho práva alebo oprávnené právne záujmy. V týchto prípadoch nejde o výsledok konania (rozhodnutie správneho orgánu), ale primárne o odstránenie právnej neistoty, ktorej je každý účastník takéhoto konania v prípade nečinnosti správneho orgánu vystavený.

Súdna ochrana sťažovateľovmu právu preto nebola poskytnutá v kvalite vyžadovanej čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto bolo potrebné vysloviť, že napadnutým uznesením krajský súd porušil sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu (bod 1 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Preto, keďže ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu

napadnutým uznesením krajského súdu, bolo potrebné vysloviť i porušenie sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu i jeho práva na spravodlivé súdne konanie, bolo namieste využitie právomoci podľa čl. 127 ods. 2 ústavy (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu opätovne prerokovať sťažovateľovu žalobu o ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy, pričom pri hodnotení jeho aktívnej legitímácie bude povinný dôsledne sa riadiť vzájomnou súvislosťou medzi zákonom uznaným materiálnym znakom účasti v správnom (stavebnom) konaní a procesným postojom žalovaného správneho orgánu plynúcim z doterajšieho priebehu konania o dodatočnom povolení stavby i z jeho vyjadrenia k žalobe sťažovateľa.

III.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ v sťažnostnom petite navrhol priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd vzhľadom na výsledok meritórneho prerokovania sťažnosti považoval za potrebné priznať sťažovateľovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby poskytnutej jeho právnou zástupkyňou, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, ako aj za písomné podanie – sťažnosť. V stanovisku doručenom ústavnému súdu 7. apríla 2014 totiž sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo právne hodnotenia, ktoré by boli spôsobilé podstatne ovplyvniť konečný úsudok ústavného súdu o predmete konania.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Úkony právnej služby boli vykonané v roku 2013. Základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 3 vyhlášky je 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 781 € pre úkony v roku 2013), čo predstavuje za jeden úkon v roku 2013 odmenu v sume 130,16 € a k tomu režijný paušál za jeden úkon v sume 7,81 €.

Náhrada trov právneho zastúpenia vo vzťahu k prevzatiu a príprave zastúpenia sťažovateľa, ako aj k podaniu sťažnosti predstavuje 268,13 €. K tomu bolo potrebné pripočítať dvakrát režijný paušál, teda dvakrát po 7,81 €. Sťažovateľ tak má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 €. Ústavný súd však vyčíslenú sumu zvýšil o 20 % dane z pridanej hodnoty, keďže sťažovateľ preukázal, že jeho právna zástupkyňa je platiteľkou dane z pridanej hodnoty. Spolu tak má sťažovateľ nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,13 € (bod 3 výroku tohto nálezu), pričom krajský súd je povinný zaplatiť ju na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2014